

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSEG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Feloldó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdájára Zomborban.
hova az előzetesek és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
Vasárnap és csütörtökön.

Magyarország malomipara 1889-ben.

Míg az 1889. évnél a legtöbb üzletre nézve kielégítő lefolyása volt és a jelentékeny fellendülés, melyet a kereskedelem és forgalom vett a nagy világgazdaságban, nálunk is az ipar legtöbb ágában nyilvánult; míg a kőszén- és vasipar majdnem tűneményszerű sikereket vívott ki és a magyar cukor- és szeszipar is hosszú stagnálás után az előrehaladó, sikeres fejlődés korszakát jegyezhetette fel: Magyarország legbatalmasabb ipara, a malomipar mögött, sajnos! egy igen rossz üzlet van. Az 1889. esztendő telt a magyar malomok által elért eredményekre vonatkozólag joggal nevezhetjük a csalódások esztendőjének. A malomok azon reménnyel léptek abba, hogy Amerika, Anglia és Franciaország ismeretes rosz termése lehetővé teszi a magyar finom lisztet külföldön használatos árakon eladni. — Ekkor jött a nagy csalódás: tudva volt ugyan, hogy Oroszország nagy mennyiségeket tart készen a kivitelre, hogy azonban képes lenni az Egyesült-Államok terménykivitelében oly könnyen fedezni, mi által az importállamoknak lehetővé tették az összes szükségletüket aránylag alacsony árakon beszerezni, — ez kellemetlen meglepetés volt a magyar malomokra.

Emelkedő árak mellett élénk kereslet helyett folytonos áresőkkenést hozott az első félév, és ha tetemes előelárúsítások nem lettek volna, melyeket a malomok 1888. vége felé eszközöltek jó árakon, az 1889. tavaszán leendő szállításokra, a legtöbb vállalat veszteséggel zárta volna le a félévi mérlegét.

A második félévben ismét Magyarország feletti kedvezőtlen aratása volt az, a mi keserű csalódást hozott a malomoknak s lehetetlenné tette nekik, hogy az első félév elégtelen eredményeit helyreállítsák a korábbi

boldog emlékü éveken oly élénk s dúsan jövedelmező „őrszi campagne” alatt.

Magyarországon a buzaárak folyton a külföldi jegyzések paritásán jóval felül álltak és a malomok finomliszt-felhasználásukat csak oly árakon értékesíthették, melyek tetemes üzemszűkítést jelentettek.

Belföldön is csak veszteséggel járó árakon árusíthatták a malomok örleményeiket, míg végre az országos malomgyesület köszönetet érdemlő kezdeményezése folytán az üzemnek mintegy 30 %-kal való redukálása lett elhatározva, a mely f. évi májusig tart s a mely lehetővé tette legalább a belföldön kelendő lisztnek árát a buzaáraknak megfelelő színvonalon tartani.

Rendes őrlési díjat, habár csak nagyon szerényet is, a mult évben csak kevés hét alatt lehetett elérni, és ha egyes malomok ennek dacára képek kielégítő osztalékot fizetni részvényeseiknek, ezt elsősorban szerencsés határidő-spekulációiknak köszönhetik, tehát oly üzleti taktikának, a mely, ha a siker kedvez neki, az illető részvényesekre nézve ugyan igen örömdotter, de az elért gyártási és üzleti eredmények megítélése körül mérőpálcát nem köpezhet.

Es még egy körülmény, mely a mult év utolsó hónapjaiban a legtöbb malomnak érzékeny veszteségeket okozott: a váltó-árfolyamok folytonos esése, első árnyékai a közel jövőben eszközözendő valutarendezésnek.

A malomipar, Magyarország egyetlen nagy kiviteli ipara, melynek anélkül is folytonos pusztító háborút kell viselnie, hogy külföldi összeköttetéseit, finomliszt-termelésének feleslege számára nélkülözhetlen előállítás területeit megtartsa, válságos helyzetbe sodortatnék, ha a valuta-szabályozás oly módon fogantatnának, hogy a váltóárfolyamok további esése elkerülhetetlen lenne.

A magyar malomoknak tehát idejében kell arról gondoskodniok, hogy a nemsokára tartandó szaktanács-

kozmányokban, melyekben a nagy reform előkészítése felett fognak tanácskozni, az ő szavuk is meghallgatásuk és a malomipar érdekét figyelembe véssenek.

P. C.

Országgyűlési napló.

— **jan. 31.** — A vallás- s közoktatásügyi miniszterium részletes vitája még ma is tartott. Több kisebb-nagyobb jelentőségű tételről voltak apróbb esztározások. A nevelés tételénél Komlóssy Ferenc a vallásörökös nevelés érdekében. Nagy István pedig a dunántúli német iskolák ellenében szólalt fel. A közművelődési czélokra fordított összegnél Györfly Gyula s Záy Adolf közt folyt le székely-szász páros viaskodás. — Györfly Gyula kérdést tevén a miniszterhez a Gózdudfőle román katolikus alapítvány felhasználásának ellenőrzéséről. Csáky miniszter megadta a választ. T h a l y K á l m á n az idén is sürgette a fegyverzeti muzeum felállítását Herman Ottó pedig néprajzi muzeum szükségét hangoztatta. A színházaknak a belügyminiszterium alól való elvételét is röviden szóba hozta Fenyvessy Ferenc a mai változatos tartalmu vitában. Ábrányi Kornél hatóság beszédében az elszegényedett írók segélyezésére szant 3500 frt felemelését javasolta 15000 frtra olykép, hogy ez a tétel nemcsak írókra, hanem egyáltalában a közpályán működő férfakra vonatkozzék. Miután a miniszter ígéretet tett arra nézve, hogy e tételt a jövő budgetben emelni fogja, Ábrányi Kornél visszavonja indítványát. Polónyi Géza pedig arra figyelmeztette a kormányt, hogy addig is arra használja a rendelkezési alapot. Az egyházi czélok tételénél Asbóth János az orthodox zsidók védelmére szállott sikra.

— **febr. 1.** — A közoktatási vita bevégeződvén. Csáky Albin gróf vallás- s közoktatásügyi miniszter kivonult tizenkét napos emlékeztetésre vita után a képviselőházból, s következett az igazságügyi tárcza költségvetése, mely a képviselőház tárgyalásának új érdeket adott.

Ezt megelőzőleg a közoktatási tárczánál még föl-szóltak Lessko István, a ki egy tömör és tartalmas

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Erdei kápolna.

— Török. —
Sűrű erdő közepében
Áll magában a kápolna;
Szomorúan néz az égbe
A fák közül ócska tornya.

Körülötte ibolyácskák
Illatoznak mosolyogva.
Edes illattal kinálják
Az ódon falakat sorba.

Vad futóka és iszalag
Közöttük meg a zöld repkény;
Mind a három által szaladt
Rongyos, mohos kis tetőjén.

S mintha óvnák, mintha védnék
Vad vihártól, zajgó szélről;
Átkarolták, átölelték
És úgy tartásák szünet nélkül.

S nem aludt el itt az élet:
Jobban pezseg még, mint máshol;
Vége sincs a csevegésnek;
Vigan, búsan száz madár szól.

Ko.ra reggtől késő estig
Mag.asztalják az ég Urát;
Ezerszer is eléneklik
Alkotójok szép himnuszát . . .

Néha-néha új órán
Meg-megesendül kis harangja;
Tova szárnyal csengve aztán
S messze ha uszik tiszta hangja.

S ha a vadász halja eztet
Csengni ilyen esőndes éjben:
Megdöbben ő és keresztet
Hány magára félmében . . .

Mert látta, hogy szellem-ármnyak
Ilyen esőndes éjszakákon
Ködruhában oda járnak
S tüzet raknak az oltáron

Imádkoznak az oltárnál . . .
Aztán halkán körbe mennek;
A tűz fényes világánál
Furesa „villi-táncot” lejtnek . . .

Elmeséli kora reggel
Ezt a vadász, — szíve dobban;
És az az anyjuk rá így felel:
„Van valami a dologban . . .”

Samil.

Az új betegség.

Nos, már túl esett rajta.
Min?
Az új betegsége.
Hála istennek már régig szenvedtem.
Gratulálok.
Köszönöm.
Aztán mivel kezdődött.
Heves főfájással.
Ah, hiszen akkor nem volt influenzaja.
De kérem, csak tudom . . . Heves főfájás, láz . . .
Influenza mással kezdődik.
Ugyan hát mivel
Hát bizony I betűvel?
Jaj!
Az elmondott párbeszédből kettő világlik ki; először is az, hogy

az új módi betegség alkalmat szolgáltat iszonyu élezkre, aztán meg az, hogy maupság után kivétezőben, szalonban és egyebet másról nem beszélnek mint az influenzáról.

Társaságban betegségről beszélni izléstelenűg; kolerát, himlőt, hagymázt és egyéb nyavalyákat emlegetni nem szabad; de az influenza kivétel; a divat szalonképessé tette. A kik még meg nem kapták, s a kik már túl van rajta, a visszaesésre nem gondolva, nyakra-főre élezkölőnek, mintha az új módi betegség csakugyan nem volna nagyobb baj, mint más divat.

— Hogy van az, hogy ez a Krachmandl oly rég nem volt itt? kérdi a börtén Kövögo úr.

— Beteg szegény feleli Rothlauf úr.

— Mi a baja?

— Insolventiában szenved.

— Jaj!

Különbön nemesak a tözsdén forgatják ki alakjából az influenza nevet; elnevezte már a nép influenzae, inflorentiának, filokszerának, inprudentiának és az ég tudja még mi mindennek; a legtöbbben azzal segítenek magukon, hogy egyszerűen új módi betegségnek mondják a nyakatekert bajt.

A kis Janesi azonban megtanulta a nevet.

De kevés ember gondolkozik úgy mint a kis Janesika, és az a sok tanár, hivatalnok kereskedő, iparos, ki nem járhat a dolga után az influenza miatt, szivesebben dolgozók, csak hogy megszabaduljon a bajtól, mely nemesak a munkában zavar, de a mulatóságokban is.

— Mit kívánsz magadnak születésed napjára, kérdi tőle az apja.

— Impulenzát, feleli Janesi.

— Bolond vagy te fiam; aztán minek az neked.

— Hát mert akkor nem kell iskolába mennem.

Hízen sokan bába sem mernek meenni, mert az orvosok azt tanácsotják hogy kerüljék a sokaságokat.

Megtörtént, hogy egy bálibizottság küldöttsége teljes díszben beköszöntött úri helygőhöz. Elmondta szónokuk, hogy milyen boldogok volnának ha ömeltősága elvállalná a bálfanyai tisztet.

— Szivesen uraim, feleli a hölgy, de igazán nem merek oly helyre menni, ahol nagyon sok az ember.

beszédében a kongrua rendezését sürgette, míg Ullmann Sándor Asbóth tegnapi felszólalásával szemben az egységes zsidó autonómia szükségességét fejtegette, ugy felekezeti, mint kulturális és nemzeti szempontokból. — Ugron Gábor a Pázmáneumnak Magyarországra való helyezését sürgette, a mi ellen Komlóssy Ferenc szó- lalt föl, zajos jelenetet idéző elő egy nyilatkozatával. Miután Csáky Albin gróf nyilatkozott a kongruát s a zsidó egyházi ügyeket illetőleg, Thaly Kálmán Komlóssy álláspontját ítélte el. Majd Darányi Ignác és Csáky Albin gróf rövid felszólalásai következtek a Pasteur-inté- zet ügyében.

Az igazságügyi téra költségvetésének tárgyalása során Buschbach Péter előadós beszéde után Polonyi Gé- za bírálta az igazságügyi politikát s számos kérdést in- tézett a miniszterhez.

Polonyi Géza a függetlenségi párt részéről s annak nevében szólalt föl s kijelenté, hogy az igazságügymi- niszter költségvetését elfogadja.

Beszédeiben pedig sok figyelemre méltó és alapos szempontot vetett fel. Egy alkotmányos formai aggályt is előhozott, melyre később Szilágyi Deszö igazságügy- miniszter teljesen megnyugtató választ adott. — Polonyi beosztása beszédebe a kir. tábla decentralizációját is, és Nagyvárad s Debreczen közt lévővén szó. nemcsak a sa- ját, de a függetlenségi párt nevében is, Debreczen mel- lett foglalt állást.

Az ülés végén három interpelláció adatot be. Ma- darász József a krassó-szerényi visszaélések dolgában, Balogh Géza s Vally Árpád pedig a Vicszmány öngyil- kossági ügyében interpelláltak: előbbi a honvédelmi, — utóbbi a miniszterelnökhöz intézte interpellációját. A miniszterelnök a hozzá intézett interpellációra föllélt, és kijelentette, hogy rövid idő múlva részletesen vála- szolni fog.

Az ülés végén három interpelláció adatot be. Ma- darász József a krassó-szerényi visszaélések dolgában, Balogh Géza s Vally Árpád pedig a Vicszmány öngyil- kossági ügyében interpelláltak: előbbi a honvédelmi, — utóbbi a miniszterelnökhöz intézte interpellációját. A miniszterelnök a hozzá intézett interpellációra föllélt, és kijelentette, hogy rövid idő múlva részletesen vála- szolni fog.

— **febr. 3.** — A képviselőház mai ülésén az igazságügyi költségvetés általános tárgyalásának keretében Apponyi Albert gróf egy nagyfontosságú kérdést vetett föl, melynek megoldását évek óta hiába sürgeti az ellenzék: ez a választási visszaélések ügye.

A mérsékelt ellenzék vezére felsorolta mindama kísérleteket, melyek eddig történtek, hogy a visszaélések megakadályoztassanak, vagy legalább enyhíthessenek. De sem az öt éves mandátumnak, sem a házszabályok mó- dosításának nem volt más eredménye, mint az, hogy a parlamenti bíráskodás által teremtett botránys állapotok a mai napig sem szűntek meg. Az öt éves mandá- tumról szóló javaslat tárgyalása alkalmával Szilágyi Deszö az ellenzék padokról egy határozati javaslatot adott be a választási visszaélések megszüntetésére. Ap- ponyi Albert gróf kijelenti, hogy ezt a határozati javas- latot, mely arról intézkedik, hogy a választások érve- nyessége fölött független fórum ítéljen.

S e beszédnek politikai jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint Szilágyi Deszö igazságügyminiszter válasza, elismerte, hogy a választások összeírása alkalm- alán elkövetett sérelmek ellen sokszor hiába való a rek- lamálás, mert az eljárás hiányos, a bíróság pedig igen gyakran nincs abban a helyzetben, hogy ítéletet hoz- hasson és Apponyi gróffal egyetértőleg azt is konstatál- ta, hogy az öt éves mandátum csak növelte a visszaéle- seket. Végül pedig s ekkor érte el a hatás tetőpontját, kijelentette hogy a törvényjavaslatot, mely a kuriát bíz- za meg, hogy a kérvénnyel megátadott választások fölött ítéljen, még ez ülésszak végén a ház elé fogja terjesztetni.

— Jaj kérem — tör ki a szónokból — a mi búlkunka már évek óta amugy is nagyon kevesen járnak.

No, ő méltósága se ment el.

Nemesak a sokaságtól félnek, hanem a leghuzamtól, a hi- degtől is; ez előmozdítja a bajt.

Egyik fővárosi kávéházban történt.

— Pinczér! kiáltja a vendég, csukja be az ajtót! Brrr! he- hideg van!

— Ön nagyon érzékeny uram — szól a vendég szomszédja

— Őt talán nem bántja a hideg.

— De hisz itt nincs hideg, pedig én ugy szeretem mind

esikorgóbb a fagy.

— Ah talán Szibériából szakadt ide?

— Dehogy, magyar vagyok, de szívesmesterséggel foglal- kozom.

Perszo, hogy a szél nem bántja a hideget és szereti minél szigorubb a fagy, de bezzeg nem szereti Nyávoágne. A derek asz- szony odaszól eselődjének:

— Juleha, ha éjjel hirtelen rosszul lennék, tüstént hívja or- vost.

— Igen nagysága, már szolt az ur is, hogy fogadjak kon- fortáblit és ugy siessék az orvosát.

— De nem kell épp egy fogatut használnia, hiszen szok- ság esetén fákkenen is mehet.

— Oh kérem, mehetek én komfortáblin is, én azt nem res- tellem, éjjel ugy sem látunk

Ellentét Nyávoágneának a csinos kis Begyesné, ki majdnem zokogva panaszkolt barátójának:

— Képzeld csak, nem tudom megkapni az influenzát...

Igazán restellem, hogy így elmaradtam a divattól.

Magam azonban, ki különben is ellensége vagyok minden külföldi divatnak az kivánom az olvasónak, hogy meg ne ismer- kedjek a muszka náthával, meg ne kapja az új modi betegséget — mert bizony ez csunya divat.

Komor.

Az ülés elején Neumann Ármín dr., Boda Vilmos és Tarnóczy Gusztáv mondtak közönséges hallgatott be- szédeket.

Megyei s helyi hírek.

* **Kifevezés.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság — a zentai m. kir. adóhivatalnál gyakornoki minőségben működő Csa- ba János zentai lakost — ideiglenes minőségben VI. osztályú adóintéző névezte ki.

* **A zombori népköri iparos-dalárda szombaton a „Va- dászoktör”** szálloda nagyteremében saját pénztára javára idei elő- hangversenyyel egybekötött tiszteletdíj nagyszámú közönség pár- tolasával megtartotta. Bizonyára az olvasó közönség előtt ismeretes az, hogy a népköri iparos-dalárda még elég „fiatal” ahhoz, hogy minden kifogás nélkül műkedvelő előadást rendezzen, mind azon- által a már is észrevehető haladásért csak elismerésünkkel adoz- hatunk. Ugy a műsor egybeállítása, valamint a daraboknak meg- válogatása semmi követelni valót sem hagyott hátra. S ezen ha- ladásért a legnagyobb elismerés kétség kívül a dalárda ügybuzgó karmesterét, Sörös Antal urat illeti meg, ki fáradságot nem kí- mélt a műkedvelő közönségnek valóban élvezetes estét nyújtott. Az előadás átlagve sikerültnek mondható. — Az előadásról szólva a dalárda által előadott Bekert K. „Hajósdalát” a közönség a legnagyobb élvezettel hallgatta végig, különösen annak melá- bási részlete sikerült. Kiss Pál műkedvelő ur által zongorán előadott „Polka de la Reine (Caprice)” Raff Joachimtól mester kezeke vall, s a közönség tetszése hangos tapsban nyilvánult. Népdalok Pe- ristis Lázár ur által énekelte, hangja ez alkalommal egy kissé gyenge volt, de ezt a felhangzó zongora kísérlettel kell tulajdo- nitanunk. „Róam tekint búsos szemed” Gumpertől, tenor solo don- gókár kísérettel, a magánúress Bussa Tivadar ur által énekelve si- került. Bussa annak erős és jó hangja van, csupán a hang át- meneténél küzd némit vehézséggel, mi énekét részben szagga- totta teszi. „Moreau de Salon sur le pardon ploarmé.” G. Mayer- heer és Guisepepe Cariboldtól fuvolán játszva Schuster Adolf mű- kedvelő ur, zongorán kísérve ifj. Csermák József ur által, vára- kózson fölül sikerült. Ugy Schuster mint ifj. Csermák urak jár- téka teljesen korrekt volt, s különösen kiemelendő a két külö- nöző hangszer hangjának összehangos egybeolvása, mi az eor- adás sikerét nagyban fokozta. Játékukat zajos tapsvihar követte. A műsor utolsó darabját Könyv és mosoly népdalok Szentirmay Elemértől képezte a dalárda által előadva. Különös tetszésben re- szentültek „Buza kalász” és „Száll a madár” című dalok, no meg az Is Is Is, komikus szövege sem maradt el taps nélkül. A mű- sornak vége lévén a nagyteremben Karneval isten-szönyv bírá- nyozói jártak a táncot reggelig, míg a melléketteremben Bachus hívei szüresöltek a szőlő nedvét. Jelen voltak „kisasszonyok”: Cziczmann Teréz és Katicza, Jeger Mariska (Apatin.) Csapó Mariska, Balázs Katicza, Násics nővérek, Hanczmann Amália, Nagy Lidia és Róza, Frank Gizta, Kreszmár Mariska, Stebler Lenke, Dörner nővérek, Sztánszny Katicza, Varga Piroksa, Weszelovszky Mariska, Knipi Boriska, Bagó Juliska, Stamenits Lenke. Úrnők: Zimmermann Gyuláné, Ugy Mihályné, Wolf Antalné, Hanczmann Ignácné, Balázs Jánosné, Csapó Józsefné, Madarász Béláné, Sörös Anjáné, Bagó Istvánné, Haasz Gyuláné, Bagyik Jánosné, Dörnerné, Vlach Ferenczné, Beller Béláné, Cziczmann Jánosné, Knipi Gáspár- né, Caszár Istvánné, Appelschöffer Ferenczné, Kreszmárné, Nagyné, özv. Widemanné, Bajaj Mihályné, Müller Károlyné, Stebler Józsefné, Márics Ernőné, Weszelovszky, Törökne.

* **Eljegyzés.** Goldstein Nándor, helybeli derek iparos, a napokban eljegyezte Fuhrmann Anna kisasszonyt B. Plávnán.

* **Az egyházmegyéből.** Bálint György szenttamási kaplán. Dautovára helybített át.

* **Körvéadásatok Szabadkán.** Szabadkáról írják nekünk: Január 27-én igen sikerült körvéadászatot rendezett id. bajnai Vojnich Sándor nagybirtokos a szabadkai határban bérlet 30,000 holdnyi vadászterületén. A vadászat eredménye igen fényes volt, eszt 175 db. nyul s 30 róka. Ugyancsak Szabadkán rendeztek körvéadászatokat Varga Károly földbirtokos és volt orsz. képviselő, továbbá Pertich József s szabadkai határban levő nagy vadász- területeken. Az eredmény itt is várakozson fölül fényes volt, a mennyiben agartékuk került 150 db. nyul és 20 róka.

* **Középkori brutallás** ezimen lapunk ez évi 3-ik száma- ban elmondottuk, mely vakmerő basáskodást vittek véghez a kutyá- mári rendőrök. Vemesura Dani, Krékity Tadia és Szajlik János K. J. paeseri lakos ellen. Megmondottuk volt az is, hogy Dr. Molnár Gyula ügyvéd a fenyítő feljelentést nevezettek ellen a szabadkai kir. törvényszéknek megette s most már azt is közöl- hetjük, hogy e tárgyban a vizsgálat Bács-Almáson f. h. 5-én fog megtartatni. Az eredményről annak idején értesíteni fogjuk az olvasó közönséget.

* **Szénéleg mérgezés,** folytán Vojnich Puresár István mult hó 30. Szabadkán elhalt. Neje Merezikty Krisztina a megelőző éjjel szobájuk sármekenezőjébe nedves szalmával föl befűtött és 8 éves fiacskájával lefeküdt. — Másnap a szomszédok a házkörül sem- mi észre nem hallván, gyanulva éltek és az ablak betörve a szobába hatoltak, hol borzasztó látvány terült el szemek előtt, mindúrsman eszméletlenül fekédték. A gyorsan érkezett orvosi se- gély az anya és fiát risszadta az életnek, a családfo azonban — ki különben is beteges volt — kiszorviedett.

* **A duina hajozás megnyitott.** A duna-gőzhajózási tár- saság közhírre teszi, hogy az áruforgalom február hó 1-én a kö- vetkező állomásokat nyitattak meg: Bécs, Pozsony, Gyöny, Győr, Komárom, Esztergom, Vác, Budapest (és Budapest-teherpályand- var.) Budafok, Paks, Baja, Mohács, Bezdán, Eszék, Újvidék, Vu- kovár, Titel, Zimony, Bazias és Orsova.

* **Játékból halál.** Csurog közszépből írja levelezőnk a zom- norú esetet, melynek színhelye Tisza-Kálmánfalva volt. Bárány Pál földműves e hó 28-án a templomba ment és felgyelet nélkül hagyta otthon hat éves fiát és öt éves leánygyermekét. A képes napárt nézegettek a nő véletlenül egy akasztás rúzsát találtak meg. Igy jutottak ama gondolatra, hogy akasztódt jászának. A szoba közepén fogas gyanánt egy csóvót volt beverve s a kis fiu — mintán hiába biztatta kis nővérét, hogy akassza fel magát — maga állott a székre s egy kendővel fölötötte magát a csóvóp kiálló szögére. A lányka elvitte a széket s kaczagva nézte rugda- lódzó testvérét. Egy idő múlva odatette ismét a széket, de a ha- lállal közdő gyermek a végússa kinaiban mindannyiszor kilökte

maga alól. A lánykát ez méginkább mulattatta s csak akkor szállta meg a fölélem, midőn batyja az alja töl székre fel nem állott s mozdulatlanul fogott a csóvóp. Mire Bárány Pál hazajött, már megderm-dve, hidegen találta gyermekét.

* **A színházgató úr becses figyelmébe.** Azon paratlan hatás, melyet „Nórum” előadása közönségünkkel kellett, legjob- ban jellemzi azon körülmény, hogy lapunk baráti felkérték, ben- nünket arra, hogy a színházgató felszólítsuk, miszerint NORAT még egyszer adassa elő. Reszünkről hozzájárulunk e kérelmezés- s reméljük, hogy Hallmay a közönség kívánságának eleget fog tenni.

* **Beszéda.** A szabadkai jótékony szerb-nőegylet által fe- bruár 11-én tartandó beszéda műsora: I. Prolog, tartja dr. Pa- rović Dusan. 2. Moravó! eneki a szabadkai szerb dalárda ve- gyes kara. 3. „E-moll concert” Mendelssohn. Hegedűn előadja: Poeschl Gyula. Gaál Ferenc zongora kísérettel mellett. 4. „Gyu- lityi” Zmaj Jov. Jovanovics J. Tollieger. Eneki Vasváryné szül. Stanisics Hermín urnő, Selmezi Poeschl Gyula, Gaál F. és Sey- kora Ernő, gondoka, zengora és harmonion kísérettel mellett. 5. „Grad Eantis” Löffler R. Zongorán előadja Manolyevics Melánka úrhölgy. 6. Zpjeví hídú deszko Malát J. Gaál F. ur zongoráki- sérte mellett eneki a szerb dalárda 8 tagja. Seykora Ernő kar- nagy vezetése alatt. 7. a) „Tre giorni” Pergolesi, b) „Trümerer” S c h u m a n n. Konovyics Danica úrhölgy zongora kísérettel mellett gondokán előadja: Selmezi Poeschl Gyula. — S. a) Ožidan b) Tvojih očaj volobna sila Donankov, Eneki Vasváry- sz, Szanisics Hermín urnő, Gaál F. zongora kísérettel mellett. 8. „Szerb Abránd” Allaga G. Zongorán, harmonionon, hegedűn és cellon előadja: Konovyics Danica úrhölgy, Seykora Ernő, Manolyevits Adrian és Poeschl Gyula.

* **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részről ezenek közhírre tétetik, hogy az 1890. évre kitett és érvényesít- teti II. osztályú keresseti, valamint a házber- és ház osztályú adó kivételi listajstromok az 1883. évi 44. t. cz. 16. §-a értelmé- ben f. évi február hó 10-ik bezárólag 17-ig a városi adóhivatal helyiségében a hivatalos órák alatt közszereket kitétenek. Egyhá- zfigyelmetnek az adózók, hogy a kivételi eleni netini felszólal- lásiakat, és pedig: a) azon adózók, a kik ezen adóévelemmel me- a mult évben megrova voltak a listajstrom kitételeknek napját; b) azon adózók, kik ezen adóévelemmel a folyó évben első ízben ro- vattak meg, adózatásoknak az adókönnyevéske történet bejegyzé- sét követő 15 nap alatt a városi tanácsos ezimeze írásban ha- dadhatják. Zombor 1890. február hó 4-én. Dr. Csíhs Benő pol- gármester.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Kapeller András életérős, munká- kápisz szolga — mert elhagyottan all e világ — egy szök- szénegzen felakasztotta magát; azonban jókor észreverték és levá- gva, életben tartották.

* **Tamits Jásó** a „Zasztava” volt szerkesztője, legutóbb orvosi megfigyelés alá került, a gyilkossággal vádoltnak családja, Zombory László jóhírű keresseti ügyvédet kért fele.

* **Verekedő rendőrkapitány.** Antunovics Andor szabad- kai alkaptány vádatotolt egy szegény asszonyt által, hogy őt a hivatalban arcul verte, lecsukatta s így hivatalos hatalmával visz- száélt. Az alkaptány vád alá helyezettett s e z évi január 31-én tartott meg a végvárgyalás, melynek folyamán a két tanú közül csak az egyik akart tudni a tettlegességről, míg a hivatalban alkalmazott hajdu ütéseket hallott ugyan, de azt nem tudja, az asszonyt vagy az asztalt verte-e a kapitány Antunovics Andor ennek folytán fölmentetett. A panaszos föllebezett jelentet be.

* **Jánkövéczi hírek.** Helységünkben néhány nap óta ugyszólván napirenden vannak a tüzesetek. M. h. 28-an Kasziba Péter szállásán egy kazal széna hamvadt el; 29-én pedig Tumo István háza egett le, a tulajdonos otthon sem volt, mert a mult heti enyhe időben kinézett szőlőjebe valami munka után, szeresene, hogy a butort és a gazdasági eszközöket sikerült megmen- tementi, a ház különben biztosítva volt. — F. hó 1-én Szulcsán Mihály údvárában kigyuladt a szalma, s ez a tűz igen könnyen végzettsé válhatott volna, mert a szomszédok csupa diledző visko van, szeresere azonban sikerült ezen tüzet is lo- kálzálni. Valóban már ideje volna a tüzoltók szervezését törvény által létesíteni, vagy talán ismét várnak míg néhány város el- hamvad, hogy 1-2 hónap folyjon az országos sopánközs. ter- vezetés, hogy aztán utolag minden földesbe menjon. Sajnos, hogy egy 10-11 ezer lakosságon városban, (mert ugy szeretik magukat itt gyanulni) ne legyen szervezett tüzoltótestület, holott a szerék nagy része már évek óta megvannak, de hiába minden, nem kapni ulti tüzoltókat, hacsak nem fogzának. — Az orosz vendég nálunk is felütötte tanyáját, s ugy látszik ki is akar itt telelni, minthogy igen jól érzi magát; ritka ház, hol az influ- enza a család nagy részét agyba van kényszerítette, s míg a gyermekeknek s egyáltalán a fiataloknál szelidőbb lefolyás, addig az öregeknek agasztó mérven pusztít, a lefolyt január hóban 48 kóros ember halt meg, s a legutóbbi a halál az influenza egyik másik utóhatása következtében állt be. — Hirtelen a ha- láli Lovich Matyás január 25-én este feleségével átment a szom- szédhá, a hol kissé borogzott, 10 óra tájban háza értek; a szomszéd szobában lakó háztulajdonos hangos beszédet hallott, de azt fel nem vette, egyszerre csak az asszony javeszkélését hallja, atislett, s ekkor Lovich már halva volt, szívszélhűdés vetett véget életének, mert mint feleség mondja, a mint szegény a szobába jött, az agyra dült, s megszűnt élni. — F. hó 1-én Dudás kisnőneka földműves megnézte házi pénztárát, s nagy ijede- ségére hiányzott abból egész kis vagyonkaja 112 frt készpénz és egy 90 frtos váltó; a károsult feljelentésére a csendőrség elfogott két parasztot, — kik mindketten boldog vőlegények — de a gyanús egy látszik alaptalan, mert mátkaik örömré már szabadon bocsátották. A mai világban a szegény már nem tudja pénzt hűzős helyre tenni, mikor a szalmazaszkiból is elűntetik. — A ján kövéczi közösi szolgazemélyzet irgylendő állapotba ju- tott, kapnak egyenként 100 frt évi fizetést, s ebből kötelesek mag- yukat, míg a szűkenkés ruházattal ellátni, mert a szolgabíró meg- hágyásának a képviselőtestület megtogadta a családsegnek ruhá- való ellátását; csak az a esodlatos, hogy épen azok, kik a szolgabíró tanýányalói gyanánt szeretnek szerepelni és eddig mind- digyegyet kerestek, meriek most az eléggé méltányos és indokolt kívánságának ellanszégülni. Hja ilyen a paraszt városi tanács esz- járás, melynek illusztrálására van még egy eset. Epitettek a mult évben közszégházat, mely a melléközpötelekkel 20 ezer forintba került, de azért nem gondoskodtak egyáltalán bir berendezésről is, hanem ott tündököl a léca és a többi rozoga butor, mely még talán a mult századdal való, lehet, hogy intő példának hagyják, szálljanak az emberek magukba, mert semmi sem állandó, ha- nem mulandó, csak nemelyeknél nem akar a sötétség osztani. — A helybeli „Olvasóegylet” január 29-én tartott rendki- vüli közgyűlésezen elhatározta, hogy az egytel igényeinek megfele- lőbb helyiségről fog gondoskodni, s vagy házat vesz, vagy pedig magya építtet. Konkrét indítványok és javaslatok tételére 5 tagu bizottságot küldött ki. Az egytel jelenlegi vagyonja 3200 frt. r. l.

* **Az orvosi kamarák ügyében** a magyar orvosok és ter- mészetvizsgálók választmánya készített egy tervezetet, melyhez a maga részéről a budapesti orvosi kör is hozzájárult. A pártoló

nítisít a kör küldöttsége -- Barbás József dr. elnökkel az élén -- tegnap nyújtotta át Telesi Géza gr. belügyminiszternek. A miniszter megígérte az ügy támogatását.

* **Orgazda kereskedő.** Még nem egészen bizonyos, orgazda-e, vagy csak részedett dugarús az a szegedi nagyobb vaskereskedő cég, melynek üzletelhelyiségében Gungl Ádám újvidéki rendőrkapitány, Koczor János kap. jegyző közben jöttével motazást rendezett. A házkutatás váratlanul fényes eredménnyel járt, amennyiben a rendőrség egész esomó olyan árura bukkant a cég raktárában, mely árukat egy újvidéki asztalos segéd, az ottani Zuber-féle előkelő vaskereskedőből lopott el, ahol rendszerint láda és állványkészítéssel foglalkozott. A legutolsó sikkasztás rajta esipett segéd saját vállomása szerint négy év óta folytatta bűnös üzletét s ez uton főnökét két éven forint erejéig károsította meg. A lopott árukat rendszerint egy szegedi vaskereskedő cég vásárolta meg, melynek főnökét az elfogott sikkasztóval leendő szembeállítás végett a kiküldött rendőrkapitány holnap, reggel magával viszi Újvidékre. Az orgazdaság gyarmatában lévő szegedi cég ezer forintot ajánlott föl a károsult cégnek azon esetre, ha az eset nyilvánosságra nem jön.

(A legnagyobb és legzadagabb) árjegyzék, melyet magyar cég valaha kibocsátott, tagadhatatlan Mauthner Odón az ország határain túl is igen úgy mint idehaza tisztelt budapesti magkereskedőnek a napokban megjelent legújabb képes árjegyzéke. Ha csodák történének s Ben Akiba valószínű feltámadna, ugyancsak nagyot nézne, hogy az ő híres mondását, mely szerint „semmi sem új az ég alatt” Mauthner Odón milyen „közfelhasználó” érvekkel ezújra meg minden éven újra. De esodatos is, hogy miyf kifogyhatatlan forrásból meríti a cég azokat a kellemes meglepetéseket, melyekkel árjegyzékében a gazda- és kertészközönség iránt való figyelmét évről-évre újabb alakban tanúsítja. A mezőgazdasági és kerti újdonságokkal ismét tetemesen bővített legújabb árjegyzéke is, melyet voltaképpen illusztrált mezőgazdasági és kertészeti közönyöknek nevezhetünk, erről az elismerésre méltó figyelméről tanúskodik s azt mutatja, hogy kiadója mily éber tekintetben megtudja valogatni mindazt, ami a gazda és kertészközönség érdekében jónak s mezőgazdaságunk és kertészettünk fejlesztésére átvésnök mutatkozik, amit különben „A növények magról való tenyésztése” című nagy áldozat árán az imént kiadott könyv is fényesen bebizonyított. Nem dicséretben írjuk ezeket -- mert a nemes és elismerésre méltó törekvés maga magát dicséri, hanem azért mert hirlapírói kötelességet mulsztanának, ha ezen a termelő közönség igényeit mindet tekintően kielégítő s karmely asztalnak is díszére való, s minden részben magyar kiállítású árjegyzékét tudomás nem vennék. Ismerve a cég előzékenységet, arról is meg vagyunk győződve, hogy bárkinek tgyen és bérmentve megkélő, aki végéig levezető lapon hozzá fordul.

(Gyomorbántalmak. Különösen a Dyspepsia és a rossz emésztés az uralkodó betegségek. Előidéznék fejfájást, nyomott hangulatot, melánholiát, rekedést, szúrás a gyomorban, étvágy hiány, fájdalmat a meliben sympathikus szívbetegséggel általános elgyengülést és soványodást. — Tespedi mód és derangált vese majdnem mindig dyspepsiát és gyomorbántalmat vannak maguk után. Ily szer. mint Warner Safe-Curá-j, mely a szerveknek normális működését helyreállítja, rögtön helyreállítja a gyomor megzavart működését és erősíti azonfelül még étvágyát is mind a fentnevezett betegségek esetében. — Massanyi Ádám tanító úr Tormosról (Nyitra megye) a következőket írja. Warner Safe-Curá-j itt már soknak használt és legmeglehetőbben ajánlhatom Freiburg Bernát hivatalnok úr Lembergről írja. Sok évig gyomorbajban szenvedtem s miután sokféle szert hiába használtam, Warner Safe-Curá-j teljesen meggyógyított. Warner Safe-Curá-j meggyógyította szemem az egyedüli szer. mely az emberi szervezetet meggyógyítja. Ára ávegenként 2 ft.

Irodalom.

— „**A Hét**” Kiss József hetilapjának legújabb, 5. száma egészen a lefolyt hét talajából nőtt és csaknem minden cikkke az aktualitás jellegével bír. Nagy nevek egész sorozata díszíti e számot és a szellemes ötletek egész raja tarkítja. A hol lapozzuk, mindentűn érdekes, a megszokottól elütő. — A szerkesztő megint-terviwolta a régi és a fiatal gárda előkelőseit és nyilatkozatra kérte fel őket, hogy mikép gondolkoznak a Salon-kérdésben, melyet e lap fejtett. Az első cikk most csoportosítja az adott feleleteket, melyek szellemen és érdességben egymással vetekednek. Vadnai Károly egész kis tanulmányt írt a régibb magyar salonokról, hol írónk megfordultak. Tóth Béla egy bájos kis reminiscentiával szolgál, Szily Kálmán, az akadémia főtitkára, Dr. Falk Miksa, Paulai, Váradi Antal, ifj. Ábrányi Kornél és Emil, Mezei Ernő, Dr. Siberstein, Kozma Andor, Sz. Noglán Janka, Szatmári Mr. Kenedi Géza rövidebb-szebb cikkeikben mondják el nézeteiket és érzéseiket a szellemesség szines röppentyűn. Mikszáth Kálmán az ő pártatlan humorával és eredeti észjárásával lép meg az olvasót. Ő teszi be az ajtót! Ilyen érdekes collectiót nem egyhamar olvastunk.

Az új szám többi közleményei közül kiemelendő elsősorban Futtaki Gyula cikkke Rudolf trónörököséről, melyben a trónörökös közelében nyert közvetlen benyomásait adja elő. Szalai Fruzsina „A Hét” kiváló költője egy bájos idyllt fest „Alkony” cím alatt. Szemer Atilla befejezi feltűnést keltett novelláját és Márkus József egy kacsagató humorral megírt íly beszélyt közlő kiváló érdekű e füzetenben „Hetí Kronika” és a nemzeti színház premiére-körönségéről szóló cikk. Ezuttal tehát nem valamely szindarabot vagy színműíró veszt bonczkés alá „A Hét”, hanem magát a közönséget és pedig nem valami kíméletesen. Számos apró alkalmi cikk, vers, közbeszűrt aphorisma tarkítja a füzetet, melynek borítékán ezuttal egy orosz szépség, az e hetet domináló orosz daltársulat primadonnája Dimitriwna Nádja pompás kivitelű szines rajzban látható. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe e magas színvonalú lapot, mely a maga nemében pártatlanul áll irodalmunkban. Előfizetési ára egész évre 10 ft., félévre 5 ft., negyed évre 2 ft. 50 kr. Az előfizetéseket „A Hét” kiadóhivatalára, Akadémia-utóza 4. sz., intézkedők.

Színház.

Szombaton „**Ángot a kőfai leánya**”, az operettek eme kiemelendőt veteránja került elő a lomtárból, nem nagy dícsőségére a repertoíró előnévénél, melyről éppen a multkor elismerőleg emlekedtünk meg. Halmayné diadalmasan küzdött meg észrevehető indispotíciójával, míg Kiss Pistán szerepének unalmasága vett erőt. Nőgrády sem nagyot lendített a hatáson, Szekulits Ida meg épenséggel rontott rajta fonák magatartásával és tanulatlanságával; előbbi fellépők előnyösebb színben mutatta be magát. Deákka sem voltunk kellőleg melegekdvé; az egész előadás vontatottan ment.

A vasárnap előadás: „**Czifra Juczi**” sem sikerült jobban. A darab egyike leggyöngyösebb népszínműveinknek; zavaros eseménye és laza szerkezete éppoly igazok, mint a nyelvezete, a mely sem nem igazán neves, sem igazán természetes. A szereplők közül Halmayné után, a ki mindig első helyen áll, Bodrogi Lina érdemmel megle dicséretet; drámai szerepében saját temperamentumát meghaladó értelmesseget fejtett ki. Breznay Anna is nagyon jól megtelét, de természetesen a Judit jellemében találkozó képtelen elteléteket ő sem volt képes kigyegyezteni. Nagy Gyula nagyon izlettelenül játszik, ajánljuk, mérsékelje magát. Deák Péter olyan tipikus magyar parasztalak volt, a melyet Csonoplán, bizony, keresve se találhat. Földváry és Bagi a szokottak voltak.

Hétfőn Bodrogi Lina jutalomjátékát és „**Nóra**” premierjét ünnepeltük. Tele ház tanúsította az érdeklődést mind a kettő iránt.

NÓRA nem hiába esigazt föl a művelt közönség várakozását: elejétől végig érdekes, lellyeselő, megragadó alkotás. A modern realizmus kiváló alkotása; azt mondják s tényleg fölfogása, helyzeti, dialógjai mind reális élethűséggel díszeskedhetnek; de alapszemében ott van az igazi, eszmatlan eszményiség, tendenciája filosofiai kérdésekkel van telítve; és ez az eszményiség nem élvont, annál kevésbé sentimentális, bölcsekedése nem theoretikus, hanem az élet igazságát kutatja; azt mernők mondani, hogy Nóra nem a modern realizmusnak, hanem a modern idealizmusnak a műve. Azé az idealizmus, a mely az élet valóságát láptálkózik, s éppen annak lényegéből meríti eszményiségét, a mely semmit sem kerül inkább, mint az abstractot, semmit sem keres inkább, mint a valóságot. — s a mely mégis mindig ideális és költői. Ez az a pont, a melyben Ibsen eredetisége a legmeglepőbb: ő nem fest ideális jellemeket, ideális erzelmeket, mint Shakespeare, nem is mutatja be azokat realiztikusan, az élethűség sekély álláspontjára levonulva, mint Dumas és az újabb francia iskola. — hanem ellenkezőleg, ő a valóságos, sokszor kiesnyes mindensapi életet emeli föl a költészet piedesztáljára, szóval, ő a valóságot, a prózai életet — idealizálja.

Tudvaleó dolog, és a néző előtt lépten-nyomon szembeötlő, hogy a Nóra iránydarab, az erősen kirívó tendenciák. Legérsebb benne talán az erőfeszítés tendencia, a mely a hazugság mint minden bűn eredendő vétke ellen van erőlyesen irányozva. Nóra ön-feloldozó, nemes, tiszta jellem s mégis katastrofába dönti ártatlan hazugsága, melyet a férjének tartozó ösztinteség bár nemes indokok megszegi. Más kérdés azután, hogy ez a katastrofa jó összhangban áll-e akár a drámai jogszolgáltatással, akár az elhihető valósánséggel.

Erosen kizérk meg a darabóly egy szociális irányú célzat: a nő társadalmi és családi helyzetének kérdésére. Ibsen ezt a tárgyat rendkívül érdekesítően és tanulságosan tárgyalja, — de mindkét részről oly hathatós és meggyőző érveket visz a harcba, hogy a szerző nézetét bájos etlalnulok, és az érdekes probléma határozott megoldást nem nyúl. Mégis ha Ibsen a végjelentem, mikor Nóráról oly szépen megszavallatja, saját eszméit és meggyőződéseit tolmácsolatja, ami nagyon plausibilis fölvetés, akkor, úgy látszik, annak a fölfogásnak ad igazat, mely a nőnek — magasabb értelemben — teljes emancipációját és korlátlan függetlenségét hirdeti, de olyannira, hogy nemesak a házi, hanem a külső gondok megosztásában, teljesen önálló eszelekvésben és elhatározásban, szóval mindenben, ami az élet küzdelmeivel és viszontagságaival kapcsolatos, férj és nő között a legszorosabb paritás élvét valja. Hogy ezenközben a nőnek természetes hajlamait, nemének gyöngye és gyöngéd tulajdonait is felszegen szem elől téveszt, az csak természetes következése annak a tülhajtott egyoldalúságnak, amely Nóra búcsuszavait olyannira jellemzi.

Mindig úgy láttuk eddigké a drámákban, és a poetika is úgy tanítja, hogy a mű elején van a eszlekmény expositioja, mely a második részben érdekessebben és bonyodalomban egyaránt culminál, hogy aztán a darab végén fokozatosan fogya a megoldás nullaja felé egyzzen. Ibsennel nem ezt tapasztaljuk: ő a eszlekményt fokozatosan vezeti mindvégig, az érdeklődést, a krisist folyton feljebb eszigazza, és a megoldás hirtelen, egy esapásra következik be, esak úgy — és ez a műnek legeslegnagyobb, hibája — ez a megoldás nem jó.

Robert, Nóranak férje, mikor Günther levelelől Nóra hamisításáról értesült, nagyon természetesen föl h a b o r o d a vonja nevet fölésszege, majd mikor alig néhány perorva kelbe kerül a Günther által visszaküldött kötelezvény, és a felesleges bünyelet sajatekény megsemmisíti, kiengesztelend fordul Nórához és lételtes szavakkban biztosítja becsanatúrt. Mindenki érzi a közeli megoldást, mert a veszely, mely három fölvonson át nyomasztalon kísértett, immár végleg elmult, a férj pedig, kinek haragra catastrofhát ígért, megnyugodott és megbocsátott, s a régi szeretetlekes bizalmmal közeledek hitveshez.

Ibsen azonban nem tudott holmi conventionális kifetéssel beelőgedni, itt is valami újat akart, s az eredetiségnek aldozatul dotha a psychologiai igazságot. Nóra nem fogadja el Robertnek feléje nyújtott kéjeképbjárt, hanem férjének és a nézőközönségnek egyképen nagy hűledzásere kibűnteti, hogy férjével tovább élni nem akar. Az indokolás amily genialis és gyönyörű, éppoly megfoghatatlan és elfogadhatatlan. Azt mondja Nóra, hogy vele mindig csak gyermekként bantak, és férje 8 évi házasság alatt most először beszél vele komolyan. Ez igaz lehet, de amennyire bántalmas, hogy Nóra a feje fölött elvonult vihar hatása alatt legelőször is ilyen tények higgadt constatalására nyér érkezést, éppoly hiteltelen, hogy így asszony, 8 évi boldog házasság után, ilyen okért oly könnyedén határozza el magát férjének és rajongva szeretett három gyermekének örökös elhagyására. Es az a higgadt kimért, megdondólásról tanusokó hang, melyel Nóra kétségbeesett elhatározását tudatja és indokolja, csak növeli a helyzet valószínűségét, mert Nóra okatlan eljárásának ridégséget még csak a megdondolatlan bevesség mentésére sem enyhíti. Ibsen törképet rajzol a hitresi szerelem és ragaszkodás szent érzelmeiből, mikor azt akarja elhitetni, hogy Nóra férjét többé nem szereti; absurdum és képtelenség, hogy nem ily képzelt hibák, mint Nóranak sérelmei, hanem bármily viszonyok és események néhány rövid percz alatt tövestől kipusztíthassak a szerető anya és feleség ama gyöngéd érzelmet, melyek a 8 évi boldog és zavartalan házasság élet alatt benne meggyökereztek. Ez az érzelem a legbensőbb, legizigabb és legállandóbb valamennyi között, ezt bizonyítja az élet örök igazsága, melyet semmiféle költői genialitás megreformálni, nem lehet. Mikor pedig Nóra valóban nagyszerű és kiválóan szép búcsuszavában oda ér, hogy ő férje házában 8 éven át csak vig volt és nem boldog, akkor a szinköltő önmagát hazudtóra meg és saját jellemzését desarovánja, mert úgy ahogy mi

Nóra életét megismerték, ő esakugyan boldog volt családja körében, boldog és melegekdedt.

Az egész darab meglepő, intenzív, erőteljes hatással van a nézőre, a multéhoz általában a convenciókkal való mérés szaktítás, ha valódi genialitással párosul, mint Ibsennel, mindenkor imponál. Nagyon sikerült epizodlakja a darabnak Raak orvos, az öreg háziúrát, kit a szerző bizonyos költői kedéllyel rajzolt. Ibsen annyira ment irányzatosságában, hogy még physiologiai nézeteit is megismertette velünk, az átörökös ismeretes tanat erdekeseen illusztrálva alakjaiban.

A mi közönségünk előtt a darab határozottan nagy sikert aratott, s nagyon ajánlhatjuk az igazgató úrnak, hogy azt még egyszer, akár bérletelőadásban, megismételtesse.

Az előadás gondos és öszszelző volt, amihöz előnyösen járult hozzá, hogy a sok kortól mellekül nem rontotta az öszszjátékot. Bodrogi Lina gyönyörű, átgondolt és átértett alakítást nyújtott, eliben a szerepben valóban művészi magaslata emelkedett. Bagi, Szilagy, Breznay Anna és Mátyr mind nagyon megállták a helyüket.

Kedden „**Svihákok**”, Bereik Árpád vígjátéka került színre, nem nagy siker aratva. Határozottan gyöngye mű, ártatlan intrigákkal és érdekelten bonyodalommal; néhány sikerültbel alakja is olyannira typos, hogy teljesen nélkülözi az egyeni jellemet. Breznay Anna ügyes és rokonszenves játékkal adta szerepét, Bagi is egészen jól játszott. A svihákok közül Szilagy sokkal jellemesebb volt, mint Halmay, pedig inkább fordítva kellett volna lennie a dolognak. A többien megállták helyüket.

A misor legújabbán, mintha vesztett volna érdekességéből; az ígért új primadonnát is varva várjuk.

USA R N O K.

„Schneid” és „Chic.”)

— Baii fantázia. —

A berlini Baor kávéház esikos ponyvája alatt egy gárdapremier állt. Szalmaszaga bajusza és aczellék szemei voltak. Epen most tette le kezéből a Norddeutsche Allgemeine legújabb számát, melynek vezércikkéből, mint egy érez szécsőből, harsog világnak a vas kancellár kevély szava: Mi németek nem félünk senkitől, csak Istentől!

A hársfasor alatt egy várta vonul el, lengő zászlóval és esengő zenével. Sie sollen ihn nicht haben, den schönén deutschen Rhein!

A vártaparcnak tisztelgést vezényel, a szűles gránátosok keményen és merően lépteknek el a premier előtt.

Néhány dandy irigyen nézi a premiért, néhány esinos nő öszinte bámulattal fordul feléje.

A zene, a mosolygó nők, a német egység s arany verőfény esodolatos hangulata hozzák. Valami édes izgatottság, egy titokzatos, teremtő járja át, — aztán felrakja lábait a székre, szemébe tolja monokliját és feltalálja a „schneid”-ot. Ez a schneid genesisé.

La petite Fanchon a bois de Boulogne-ba kocsizott. Az elegáns kocsis s a szolgál merően ülnek a bakon, a pej carrossier-k szűgybe csapott fölvel, kényesen vetik patáikat, Fanchon kecsesen simul a kék selyemmel bélelt landauer sarkába. Útközben két lovas alakkal találkozik: Gaston herceggel és nejevel. A lovasokat egy joeky s egy óriási doggye követte. A herceg könnyedén tisztelgett lovalgól osztorával, Fanchon kissé elpirult, aztán lehajtja araszát a nagy szegfűtesokorra, ajka szélén pedig alig észrevehető mosoly tűnt fel.

A hercegné ajkába harapott, és la petite tovarobogó hintója után nézve, nyugodtan mondta: Mennyi „chic”!

Ez a chic genesisé.

A chic és a schneid meghódították a világot, diadalútjukban pedig találkoztak egy budapesti báteremben.

Láttam őket. Mindketten nagyon megváltoztak.

A schneid frakkot viselt, magas inggallérből úgy esűgött alá feje, mint egy félíg leszakadt mellénygomb. Szétfeszített könyökkel járt, járásközben fardát vonta maga után lábait, mintha hosszú lovalgás után épen most szállt volna le a nyeregéből. Az r betűt beszédközben következetesen h-val pótolta, ha szemébe toltja monokliját, furesan firtorította el araszát. Külömben sokat ásítottott és keveset tánczolt.

A chic egy ünnepelt leány alakjában jelent meg. Remek termete van, kar, hogy arca annyira halvány. Öltönye izléses, de kissé bizarr. Sokat és szenvedéllyel tánczolt. Tánczközben halkan dudolja a keringő dallamát, ha meg akar valakit szólítani, jegyzőjevel vállára üt, a tánczosokat, kiket néki bemutatnak, per maga szólítja. A fatalság hódolatát souverain közönséggel fogadja ajkán gyakran egy gányoros mosoly jelenik meg.

A második négyest a chic és a schneid együtt tánczolták.

Egy öreg úr, kinek szenvedélye volt az öszszelázasítás, oda-sűgta a chiecnak:

— Lássá, édes chic, ez a schneid épen magának való parthie vola . . .

A chic felbiggyesztette ajkát.

— Talán nem elég schneidig fiu? kérdezte a szenvedélyes házasító.

— Schneidig, nem is mondom, hogy udvarlónak nem jó, de férjnek soha.

Es mint rendezen, most sem válogatta a szavakat, midőn röviden hozzátette:

— Nekem egy tisztességes férj kell!

Az öreg meg nem adta föl a reményt s a schneidot kezdte vallatni.

— Nos, ösem, hogy tetszik nekéd az a kis leány?

— Chies felett a megszólított.

— Látd, ösem, ez épen nekéd való asszonyka volna.

A schneid szemébe toltja a monokliját, és mert ő sem szokta a szavakat megvilgítani, szárazon mondta:

— Az ilyen leánynak én csak udvarlok, — nekem jó nevelésű asszony kell.

Ráspoly.

*) „Hét” legújabb számából.

Hirdetmény.

A priglevica-szent-iváni erdőben és az ugynevezett Hollergarten favágásainkban, mindennemű tűzifák, próstyák és tölgy-épületfak olcsó árak mellett kaphatók.

Wamoscher Manó és társai
Priglevica-Szent-Iván.

1-3

Ujabb minőségű fényképek.

Van szerencsém ezenel köztudomásra hozni, hogy a főváros legjobb hírnévek örvendő műtermében a közelmúltban szerzett tapasztalataim alapján, saját itthelyi műtermemben a legjobb és legjobb kivitelű fényképezetet eszközölöm. Fényképezek villám-gépezettel és esténként 7 óratól 9 óráig (minden nap) szívesen látom a n. é. közönséget, hogy e legjobb találmányú és kivitelű fényképezetet légömb segítségével bemutathassam.

Egy idő óta műtermemben **zománczozott fényképek** készülnek, a melyek ez idő szerint a legszebbek; ezentúl mindig csupán ilyenekkel fogok szolgálni.

Mindenrendű fényképeket különböző nagyságban teljes megelégedésre ezentúl sokkal jutányosabban készítek mint bárhol és szavatalok a hasonlatosság és szépségért.

Egyben arról is értesítem a n. é. közönséget, hogy egy előkelő müncheni festészeti cég képviselőt elvállaltam és olaj-festményeket, jóval, jutányosabban — mint bárki is — készítek. Néhány nap múlva ilyen olaj-festmény közszemlére fog tétetni.

Sztojánovits Tihamér,
fényképész, Zomborban.

3-6

Az első magyar általános rozstörítő társaság kerületi képviselőségének helybeli irodájában **egy gyakorlott, szép írással bíró ifju mint**

gyakornok

azonnal felvétetik.

Közelebbi értesítést ad

Jakobtsits Mihály,
ker. képviselő.

Ezen labdacso minden tekintetben hasonló preparatumok elé helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészeketl mentek; a legnagobb eredménnyel használják hasbetegségek-nél, mert vértisztító hatásnak nincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlanul

hasrekedést,

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrást eltávolítja. Czokorottságuk miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacsoknak Pitha tanár, udvari tanácsos igen hízegő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacssal, 15 kr., egy tekeres, ára 8 doboz, 120 labdacssal, 1 frt.

Figyelmeztetés! Oly doboz, melyen e cég-név: Apotheke „zum heiligen Leopold“ nem áll, s mely hatulján vedjegyünk nem viseli, az utanzat, melynek megvételel a közönség figyelmeztetik.

Jól megfigyelendő a doboz, pen hogy rozst, hatástalan vagy épn az kártekonny preparatumot kapja-l a b ember. Kizarolag Erzsébet fenti-dacsook kérendők; ezek hasznalati utasítással s a név-aláírásal vannak ellátva. 9-18

Főraktár: Bécs. NEUSTEIN FR. gyógyszer-tára „a szt. Lipóthoz“, a Planken és Spiegel-gasse sarkán. — Kapható: Zomborban Saly Antalnál.

Egy helybeli szállító-irodában felvétetik egy elemi iskolát végzett

gyakornok

(helybeli)

ki szakmaszerű kiképzés mellett, az összes kereskedelmi tudományok alapos oktatásában is részesül.

Bővebb felvilágosítás

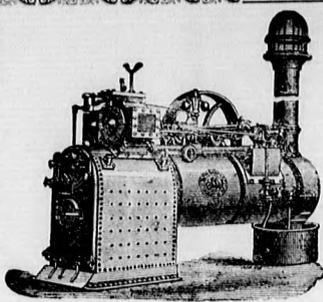
Spitzer Bernát úrnál,

ZOMBORBAN.

2-3

MOLITOR A.

első zombori gépjavitó-műhelye és rézöntődéje

ZOMBORBAN, Apatini-utca 6. sz., saját házában, ajánlja magát a n. é. közönségnek, gazdáknak és géptulajdonosoknak gazdasági gépek, foeskendők, szivattyúk, kutak és tizedmérlegek javítására, valamint minden

épület- és műlakatos-munkák elkészítésére.

Elvállal teljes gőzcséplő-gépeket javítás végett, előnyös fizetési feltételek mellett.

Egyes foeskendőrészek, vas- és réz-géprészek raktáron tartatnak. Rézöntvények rajz után készíttetnek. Varrógép-javitások olcsón eszközöltetnek, varrógép-részeket raktáron tartatnak. Vas-, aczél- és réz-ésszterga-munkák.

Rövid használat után már nélkülözhetlen fogtisztító-ször.

K A fogak szépsége Uj amerikai Glycerin fog-creme (javított megújítóval)

KALODONT

Sarg F. A. Fia és Társa
es. kir. udvari szállítók
Bécsben.

1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 26-52
Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszer-tárában.

A SOULAC-I APÁTSÁG (Franciaország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái

FOGVIZE, FOGPORA és FOEPASTÁJA

2 ARANY ÉREM : Brüsszel 1877, London 1881

A legmagasabb kiállítások
Feltaláltott 1873-ik éven ROUBAUD PETER prior által.

A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használatát, naponta kétszer, vizbe véve, megakadályozza és gyogytja a fogak odvasságát melyeknek feleresztés a szilárdaságot köleszt, a mennyben a foghúrt erőtti a teljesen egészséges változtatja.

Szolgálatot tesznek tehát olvasóinknak, mindeniket ezen régi és practicus készítményekkel figyelmzettük, melyek a legjobb gyogyszor és a foglázat ellen egyedül kiadás képezik.

A hatmagyaros 1887 br. **SEGUIN** 106 & 108, rue de la Harpe, Párizs.

Kapható Zomborban: 26-52 Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszer-tárában.

Egyetlen könyvtárus, ki az 1885. országos kiállításán a kevés számú 119 legnagyobb kitüntetéssel, A NAGY DISZKLEVELLELETT megítélte.

Ráth Mór

könyvkiadó-hivatala és könyvkereskedése Buda pest, Gizella-tér, a Haas-palotában.

Egyetlen könyvtárus, ki az 1873. világ-kiállításán a kevés számú legnagyobb kitüntetéssel, A legfelsőbb ELISMERÉSSEL lett megítélte.

A fentebbi nagyhirű könyvkereskedés és könyvkiadó-hivatal, Ó Felsége a királyné kamarája, Károly Tivadar bajor herceg, Ó Fensége József főherceg és családja, Koburg herceg és hercegnője, a magas Clerus, Ersekek, Püspökök sat. a m. k. Egyetem, m. t. Akadémia, nemzeti Múzeum, Országgyűlés, kir. Tábla, Földhitelintézet, Lloyd-társulat, Egyetemi Olvasókör és számos központi nagy országos és néhány szék vidéki felsőbb és alsóbb-iskolai, Közművelődési és Kaszinói, Olvasó-Egyleti könyvtárak, a politikai és tudományos élet legtöbb kitünőségeinek stb. könyvtára — ezentúl is fokozott buzgósággal fogja főcéljának tekinteni az általános nyilvánuló népszerűséget fenntartani.

Mindennemű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel eszközöl. Minden bárhol és bárki által hirdett bármily nyelvű művek, lehetőleg postafordultalval expedáltak.

Nép-, ifjusági, tanodai könyvtárak, Önképző-körök, Kaszinók, Olvasó-egyletek stb. a lehető figyelemben részesülnek 250.000 forintot meghaladja az eddig is általunk kulturális czélokra fordított kiadásaink értéke — és sok szakra mennek az elismerő okmányok, melyek a miniszteriumok, tanodai igazgatóságok, egyletek (Kisfaludy-társaság) stb. részéről hozzánk érkeztek.

Saját nagyszabású kiadásaink különös figyelembe ajánlatnak; ezeknek, a magyar irodalom legjelesebb termékeinek, igen számos díszmunka, úgy a más kiadók jegyzékai bérmentve megküldetnek. Számos füzetes utyanyol kiadásaink megkönnyítik a legjelesebb új művek beszerzését. Ezek közül megemlítjük:

A CSALÁDI (HÁZI) és OLVASÓ-EGYLETI KÖNYVTÁRT.

mely díszes kiállításban, rendkívül olcsó árú: csupán azon műveket fogadják keretébe, melyek érdekes és nemesítő olvasmányt nyújtanak és elévületlen értékkel bírnak, tehát a házi könyvtár megalapítására különösen alkalmasak: Eddig közel 100 kötet, vagy 350 füzet jelent meg. Az egyes teljes művek külön, és díszesen kötve is megszerezhetők. Minden füzet 40—50 kr. Minden kötet 80 kr. — 2 frt. Továbbá:

Arany J. összes munkáit. Arany J. hátrahagyott iratai és levelezése illusztrált díszkiadását, számos melléklettel, 2 új arczképpel stb. Br. Eötvös József összes munkáit, Shakspeare színműveit több mint 600 illusztrációval. Deák Ferencz emlékeztet (Gondolatok, Levelek). Gr. Benyovszky M. életrajzát és saját emlékiratait, számos képpel és facsimillékkel. Horvát M. Huszonöt év Magyarország történelméről. 1823—1847. és A függetlenségi hárcz története című műveit. Dr. Holub Emil világhírű afrikai utazásait. Bonvenuto Cellini emlékiratait, számos képpel. Most meginduló nagy Földrajzi és Népismei művet, a világhírű Reclus nyomán sok képpel, térképpel, térvalrajz stb.

Mindazoknak pedig, kik valóban jó műveket, mérsékelt árún óhajtanak beszerezni, különösen ajánljuk a következő legújabb gyémant-kiadású könyvjegyzékünket, melylyel 10 kr. beakadéme után bérmentve szolgálunk és mely legmegbízhatóbb irodalmi tanácsadó, mivel kivétel nélkül csak klasszikus vagy elismert jeles műveket tartalmaz, minden nyegleség kizárásával:

Ráth Mór némely kiadásai, melyek

Maradandó becsü házi könyvtár megalapítására. A magyar salon díszítésére. Ünnepi és alkalmi ajándékokra. A magyar ifjuság nemes iranyú művelődésére

jutányos, részben leszállított áruknak fogva is különösen alkalmasak. Megtekintésre és részletfizetésre előleges megegyezés után szívesen szolgálunk magyar és külföldi művekkel a vidékre is.

Pserhofer J.-féle gyogyszertár

Bécsben, Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook ezeltől egyetemes labdacsook neve alatt: ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly

Eztizedek óta ezen labdacsook általánosan igen elvannak terjedve, számtalan orvos rendelni szí. 2 alig akad család, melyben ezen kitűző háziorszóbel nem volna egy kis készlet. 1 doboz 15 labdacssal 21 kr., 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentve utasítás mellett megküldésel 1 frt 10 kr. — A pénz előleges beküldése mellett bérmentve megküldésel együtt 1 tekeres labdacso 1 frt 25 kr., 2 tekeres 1 frt 30 kr., 3 tekeres 3 frt 35 kr., 4 tekeres 4 frt 40 kr., 5 tekeres 5 frt 20 kr., 10 tekeres 9 frt 20 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldött szét.)

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat kérni

s arra ügyelni, hogy a dobozok tetőjén levő felírás minden dobozon a használati utasítással látható Pserhofer J. névalírásal el legyen látva és joggal veres nyomásban.

- Fagy balzsam. Pserhofer J.-féle 1 tégely 40 kr., bérmentve megküldésel 45 kr.
- Keskeny ütőfedv. harut, rekedtség, göröcköhögés stb. ellen. 1 palack 50 kr.
- Amerikai köszvény kenőcs. 1 frt 20 kr.
- Por lábáztatás ellen. 1 doboz 30 kr., bérmentve megküldés mellett 35 kr.
- Golyva-balzsam. 1 tégely 40 kr., bérmentve megküldésel 45 kr.
- Elet-essencia (prágai eszepek). megismertült gramor, rozsméretű ellen. Egy tégely 22 kr.
- Angol esoda-balzsam. 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.
- Flaker-por. köhögés stb. ellen. 1 dobozzal 35 kr., bérmentve megküldésel 40 kr.
- Tannochinin-hajkenőcs. Pserhofer J.-féle a legjobb hajnövesztő szer, 1 tégely 2 frt.
- Egyetemes tapasz. STEUDEL tanártól sokak által jóval bizonyított háziorszó. Egy tégely 50 kr., bérmentve megküldésel 55 kr.
- Egyetemes tisztító ször. HULLRICH A. W.-tól kitűző háziorszó meggyarvart emeltesse minden következményei ellen. Egy csomag 40 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készletben tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő ezikk kívánatra pontosan a legjutányosabban beszerzetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvételt mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legzélszerűbben postautalvány mellett) a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésénél.